

Lekcija 2**Vesnina priča****Kako bismo reagovali da se to dogodi nama?**

Obrazovni ciljevi	Učenici postaju svjesni predrasuda i diskriminacije u društvu. Učenici mogu razumjeti gledište žrtava diskriminacije. Učenici su prosobni da reaguju u situacijama diskriminacije.
Učenički zadaci	Učenici raspravljaju o određenom slučaju diskriminacije i upoređuju ga sa situacijom u svojoj državi.
Sredstva	Kopije radnog lista za učenike 2.1. (s pitanjima) za svakog učenika.
Metodi	Grupni rad koji se zasniva na tekstu.

Konceptualno učenje

Diskriminacija je raširen oblik ponašanja u društvu. Nijesu samo vlasti uključene u diskriminaciju, nego i mnoga druga tijela i pojedinci. Započinjući s istinitom pričom o diskriminaciji, lekcija učenicima daje mogućnost da razmisle o svom vlastitom ponašanju.

Lekcija

Nastavnik može pročitati naglas kopiju radnog lista za učenike 2.1 ili dati učenicima kopiju da je sami pročitaju.

Vesnina priča

Vesna, Romkinja, priča što joj se dogodilo:

“Vidjela sam oglas za prodavača u izlogu prodavnice odjeće. Željeli su nekog između 18 i 23 godine. Meni je 19 pa sam ušla i kod šefice se raspitala o poslu. Rekla mi je da se vratim za dva dana jer se nije prijavilo dovoljno ljudi.

Vraćala sam se dva puta i uvijek mi je odgovorila isto. Gotovo sedmicu dana poslije vratila sam se u prodavnicu. Oglas za posao još je bio u izlogu. Šefica je bila prezauzeta da me primi, ali mi je rečeno da je mjesto popunjeno.

Pošto sam izašla iz prodavnice bila sam tako uzrujana da sam upitala svoju prijateljicu koja nije Romkinja bi li ušla i pitala za posao. Kada je izašla kazala je da su joj rekli da se vrati na razgovor u ponedjeljak.”

Kad svi učenici čuju odnosno pročitaju priču, nastavnik dijeli učenike u grupe od četvero ili petero i kaže im da razgovaraju o sljedećim pitanjima (radni list uključuje navedena pitanja; ako je nastavnik priču prezentirao usmeno, onda bi pitanja trebalo napisati na tablu ili na flip chart-u):

1. Kako biste se vi osjećali da se vama dogodilo ono što se dogodilo Vesni? Kako biste reagovali da vam prijatelj kaže da je on pozvan na razgovor?
2. Šta mislite zašto se šefica ponijela na takav način? Smatrate li da je to bio oblik diskriminacije? Zašto (ili zašto nije)?
3. Šta je Vesna mogla napraviti u vezi s tim? Mislite li da je mogla promijeniti situaciju? Šta su drugi ljudi mogli napraviti za nju?
4. Očekujete li da zakon napravi nešto u vezi s ovakvim situacijama? Šta bi zakon trebalo da kaže?
5. Bi li se ovo moglo dogoditi i u vašoj zemlji? Ako bi, na koje grupe bi to bilo usmjereno?

Nastavnik od učenika traži da daju početni odgovor na pitanja. To može napraviti tako da svakoj grupi postavi jedno pitanje ili da grupe daju kratke odgovore na više od jednog pitanja.

Nastavnik zatim kaže učenicima da se Vesnina priča zaista i dogodila prije više od deset godina, a kasnije, kad je upitana za razlog svog ponašanja, šefica prodavnice je kazala:

Odgovor šefice

“Smatrala sam da bi Vesni bilo teško da radi ovdje zbog udaljenosti koju bi morala da prelazi do posla svaki dan. To bi bilo putovanje od dvanaest kilometara sa dva autobusa. Teško je voditi prodavnicu ako osoblje stalno kasni. Radije bih zaposlila nekog iz ovog područja. Osoba kojoj sam dala posao činila se sasvim u redu.”

Nastavnik kaže učenicima da Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava (član 14.) kaže: „Uživanje prava i sloboda koje su priznate u ovoj Konvenciji osiguraće se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kao što je pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili društveno porijeklo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili druga okolnost.“; a član 2. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima kaže: „Svakome pripadaju sva prava i slobode utvrđene u ovoj Deklaraciji bez ikakve razlike u pogledu rase, boje kože, pola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovine, rođenja ili neke druge okolnosti.“

Nastavnik zatim pita učenike šta ovi tekstovi znače u odnosu na Vesninu situaciju. Na kraju časa nastavnik ispriča učenicima kako je zapravo Vesnina priča završila.

Zaključak Vesnine priče

“Vesna je predala svoj slučaj posebnom Evropskom sudu koji sprovodi propise o diskriminaciji. Sud se složio da je ona diskriminisana. Još nekoliko ljudi koji su živjeli daleko od prodavnice išlo je na razgovor. Djevojka koja je dobila posao imala je samo 16 godina, bjelkinja je, i živjela je na istoj udaljenosti od prodavnice kao i Vesna. Prodavnica je morala Vesni isplatiti novac za povredu njenih osjećanja.“

Kao nastavak, nastavnik kaže učenicima da napišu pismo šefici prodavnice ili gradonačelniku. Nastavnik bi trebalo da im pomogne da pisma napišu sa svoje lične tačke gledišta i sa tačke gledišta Evropskog suda za ljudska prava. Važno je da cijeli razred vidi pisma, tako da se rasprava može održati i van redovnih školskih časova.